

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W STARACHOWICACH**

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE STARACHOWICKIM
W 2016 ROKU**

STARACHOWICE 2017

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Ogólne założenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starachowickim	4
1.1 Cele monitoringu	4
1.2 Podstawowe pojęcia i definicje	5
1.3 Charakterystyka powiatu starachowickiego objętego monitoringiem	6
1.4 Wykorzystane źródła danych	8
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	8
2.1 Liczba bezrobotnych ogółem	8
2.2 Bilans bezrobotnych	11
2.3 Stopa bezrobocia	15
2.4 Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących	16
2.5 Liczba bezrobotnych – według podziału wiekowego	16
2.6 Liczba osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia	17
2.7 Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	18
2.8 Liczba ofert pracy z wyszczególnieniem ofert pracy subsydiowanej	21
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	22
3.1 Analiza zawodów deficytowych	22
3.2 Analiza zawodów nadwyżkowych	23
4. Analiza rynku edukacyjnego	24
5. Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw	26
6. Prognoza rynku pracy	37
Spis tabel,	40
Spis wykresów i spis rysunków	41

Wstęp

Prowadzenie właściwej polityki rynku pracy wymaga dobrze działającego systemu informacyjnego w tej dziedzinie. Temu celowi powinien służyć ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. nr 69 z 2008 r., poz. 415 z późniejszymi zmianami) przygotowanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach realizując powyższe zadanie opracował Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starachowickim w 2016 r. Głównym założeniem opracowania jest zbiorcze zestawienie danych na temat struktury bezrobocia oraz zachodzących w niej zmian. Na jego podstawie można określić potrzeby kadrowe pracodawców, co pozwoli na usprawnienie poradnictwa zawodowego oraz wyznaczenie odpowiednich kierunków oferty szkoleniowej dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Przy opracowaniu Monitoringu wykorzystane zostały dane zgromadzone w systemie Syriusz (m. in. dane na temat liczby zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych stanowisk pracy, miejscach aktywizacji zawodowej) oraz wyniki badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw.

Zakres tematyczny Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starachowickim w 2016 r. dotyczy zawodów i specjalności określonych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz tych najbardziej poszukiwanych przez pracodawców.

Monitoring został podzielony na 6 rozdziałów. Każdy z nich zawiera analizę diagnostyczną określonych elementów rynku pracy w 2016 roku. W ostatnim rozdziale przedstawiona została prognoza sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2017 roku.

1. Ogólne założenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starachowickim.

1.1. Cele monitoringu.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starachowickim stanowi całościową analizę lokalnego rynku pracy, zawiera dane statystyczne, których zestawienie i opis posłuży realizacji określonych celów. Głównym założeniem niniejszego opracowania jest zebranie informacji, które dotyczą struktury bezrobocia w powiecie starachowickim oraz zmian w niej zachodzących. Dane zebrane przez Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach mogą pomóc w określeniu potrzeb kadrowych pracodawców, wyzwań jakie stawia rynek pracy przed osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, ustalić pożądane i przydatne na lokalnym rynku pracy wykształcenie oraz kwalifikacje oraz dokonać prognozy zjawisk zachodzących w obszarze polityki społecznej. Wszystko to daje możliwość stworzenia odpowiedniej oferty szkoleniowej i edukacyjnej dla osób bezrobotnych, wdrożenia odpowiednich programów aktywizacji zawodowej. Pozwoli to na usprawnienie działań w zakresie poradnictwa zawodowego.

Mając powyższe na uwadze, należy uznać, że informacje zawarte w Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starachowickim powinny pomóc w:

- określeniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy;
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w powiecie;
- określeniu zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy szkoleń dla osób bezrobotnych;
- usprawnieniu poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie doradcom zawodowym zawodów poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz wskazanie zawodów, na które maleje zapotrzebowanie;
- wskazywaniu zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy, które mogą być wykorzystane przez szkoły zawodowe i ponadgimnazjalne w procesie kształcenia młodzieży;
- pomocy w planowaniu działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu;
- ułatwieniu realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

1.2. Podstawowe pojęcia i definicje.

Aby prawidłowo opracować całościowy dokument zawierający opis sytuacji na rynku pracy w powiecie starachowickim, należy określić czym jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz podać podstawowe pojęcia z nim związane.

Zgodnie z definicją podaną w raporcie pt. „*Ostateczna wersja metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*” opracowanym przez Instytut Nauk Społeczno – Ekonomicznych w Łodzi, monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Kluczowym pojęciem związanym z niniejszą analizą jest pojęcie zawodu. Zawód został zdefiniowany jako zbiór zadań wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami poprzez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. W niniejszej analizie wyróżniono trzy typy zawodów:

- zawód deficytowy – to taki, na który na rynku pracy występuje większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie;
- zawód zrównoważony – to taki, na który na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby osób bezrobotnych w tym zawodzie;
- zawód nadwyżkowy – to taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W celu uporządkowania nazewnictwa stworzono *Klasyfikację zawodów i specjalności*, która ma służyć również ujednoliceniu nazewnictwa zawodów i specjalności występujących w gospodarce i na rynku pracy, racjonalnemu planowaniu obsługi rynku pracy oraz określeniu jego struktury zawodowej. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu, z uwzględnieniem dwóch aspektów kwalifikacji tj. ich poziomu i specjalizacji.

Na obecnym rynku pracy, który wymaga coraz większej elastyczności, tworzą się nowe potrzeby i wymagania ze strony pracodawców oraz pracobiorców. Naprzeciw nim stara się

wychodzić Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach. Wspiera on firmy działające na lokalnym rynku w tworzeniu nowych stanowisk pracy, a także daje możliwość wspieranego zatrudnienia osób bezrobotnych na stanowiskach pracy, które kreowane są przez pracodawców. Dużą wagę przywiązuje się także do zwiększania szans osób bezrobotnych na uzupełnianie lub podnoszenie swoich kwalifikacji i umiejętności zawodowych, które są niezbędne przy podejmowaniu pracy.

Podjęcie zatrudnienia zawsze wiąże się z posiadaniem odpowiednich kwalifikacji (wiedzy), umiejętności (zdolności wykonywania odpowiednich zadań w ramach zawodu) i uprawnień (dodatkowe kwalifikacje zawodowe uzyskane w drodze certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów, praktyki). Przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien zawierać zarówno zestawienia liczbowe dotyczące osób bezrobotnych (w tym osób długotrwale bezrobotnych tj. pozostająca bez pracy powyżej 12 miesięcy od dnia zarejestrowania się w urzędzie pracy; bezrobotnych absolwentów tj. osób bezrobotnych do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu) jak również analizę dostępnych ofert pracy czyli zgłoszonych przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika.

1.3. Charakterystyka powiatu starachowickiego objętego monitoringiem.

Powiat starachowicki jest jednym z trzynastu powiatów w województwie świętokrzyskim. Powiat zajmuje powierzchnię 523,4 km², zamieszkuje go ok. 94 tys. osób. W skład powiatu wchodzi pięć gmin: Starachowice (gmina miejska, ok. 51 000 mieszkańców), Brody (gmina wiejska, ok. 11000 mieszkańców), Mirzec (gmina wiejska, ok. 8500 mieszkańców), Pawłów (gmina wiejska, ok. 15500 mieszkańców) oraz Wąchock (gmina wiejsko – miejska, ok. 7500 mieszkańców).

Rysunek 1. Podział administracyjny Powiatu starachowickiego.

Źródło: Mapa dostępna pod adresem internetowym: http://www.kupsprzedaj.pl/mapa/swietokrzyskie_starachowicki.

Starachowice są trzecim co do wielkości miastem w województwie świętokrzyskim. Powiat ma charakter przemysłowo – rolniczy. Przemysł jest skupiony głównie w Starachowicach, natomiast rolnictwo opiera się na małych gospodarstwach rodzinnych. W powiecie starachowickim żywe są tradycje przemysłowe sięgające XIX wieku. Rozwijał się przemysł hutniczy, metalurgiczny. W okresie międzywojennym w Starachowicach istniały zakłady zbrojeniowe. Po zakończeniu II wojny światowej w Starachowicach powstała Fabryka Samochodów Ciężarowych STAR, działały zakłady przemysłu drzewnego, topienia bazaltu, zakłady mięsne. Obecnie przemysł opiera się o małe i średnie przedsiębiorstwa. Do tradycji motoryzacyjnych nawiązuje fabryka autobusów MAN BUS Sp. z o. o., nadal istnieją zakłady mięsne i topienia bazaltu. Na terenie powiatu starachowickiego prowadzi działalność ok. 4.500

podmiotów gospodarczych o bardzo zróżnicowanych pod względem wielkości, profilu działalności i poziomie zatrudnienia.

Najważniejszym ośrodkiem gospodarczym w powiecie są Starachowice, gdzie ulokowała się zdecydowana większość podmiotów działających w różnych sferach gospodarki.

Starachowice to znaczący w województwie świętokrzyskim ośrodek administracyjny i przemysłowy. Wieloletnie tradycje przemysłu metalowego, metalurgicznego i drzewnego coraz wyraźniej ustępują bardziej zróżnicowanej gospodarce. Poza branżą samochodową i maszynową rozwijają się inne dziedziny wytwórczości, np. przetwórstwo mięsne, produkcja materiałów budowlanych, mebli i obuwia, a także usługi transportowe.

Dzięki dywersyfikacji przemysłowej w poszczególnych sektorach nastąpił rozwój ceramiki sanitarnej, poligrafii, elektrotechniki oraz przemysłu tekstylnego. Prężnie działa Starachowicka Strefa Ekonomiczna „Starachowice”. Rolnictwo natomiast nie odgrywa dużej roli, głównie ze względu na niską jakość gleby oraz rozdrobnione gospodarstwa rolne. W ostatnich latach coraz prężniej działa turystyka oraz gospodarstwa agroturystyczne. W strukturze powiatu starachowickiego 51,45 % liczby mieszkańców stanowią kobiety. Ponad połowa mieszkańców powiatu mieszka w miastach (Starachowice, Wąchock). Wśród mieszkańców przeważają osoby starsze w wieku 55 – 59 lat, 60 – 64 lat oraz 30 – 34 lat. Na terenie powiatu starachowickiego działają szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne. Nie ma żadnej szkoły wyższej. Przeważają osoby z wykształceniem zawodowym, policealnym i średnim zawodowym oraz z wykształceniem gimnazjalnym i niższym.

1.4. Wykorzystane źródła danych.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych wymaga zebrania wielu danych. Dlatego też w celu opracowania monitoringu Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach wykorzystał dane gromadzone w systemie Syriusz. System ten stanowi podstawowe źródło wiedzy na temat liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejsc pracy, miejscach aktywizacji zawodowej, struktury bezrobocia. W opracowaniu monitoringu posłużyły także wyniki badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw z Powiatu starachowickiego.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.

2.1. Liczba bezrobotnych ogółem.

Bezrobocie to zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i pragnących ją podjąć nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie oznacza brak równowagi między stroną podażową a stroną popytową na rynku pracy.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starachowicach zarejestrowanych było 4106 osób, w tym 1965 kobiet, a także 303 osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Uprawnienia do pobierania zasiłku posiadało 557 osób, w tym 280 kobiet. W porównaniu do stanu z ostatniego dnia grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 709 osób, pobierających zasiłek dla bezrobotnych o 174 osoby, w tym o 115 kobiet.

Tabela 1. Stan bezrobocia w powiecie starachowickim w latach 2015 – 2016.

miesiąc	2015	2016
styczeń	5859	5098
luty	6017	5068
marzec	5975	4989
kwiecień	5674	4764
maj	5310	4619
czerwiec	4899	4423
lipiec	4791	4262
sierpień	4693	4158
wrzesień	4593	4050
październik	4619	4038
listopad	4730	4096
grudzień	4815	4106

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Starachowice.

Wykres 1. Ilość osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2015 r. oraz 2016 r. (porównanie rok do roku).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Starachowice.

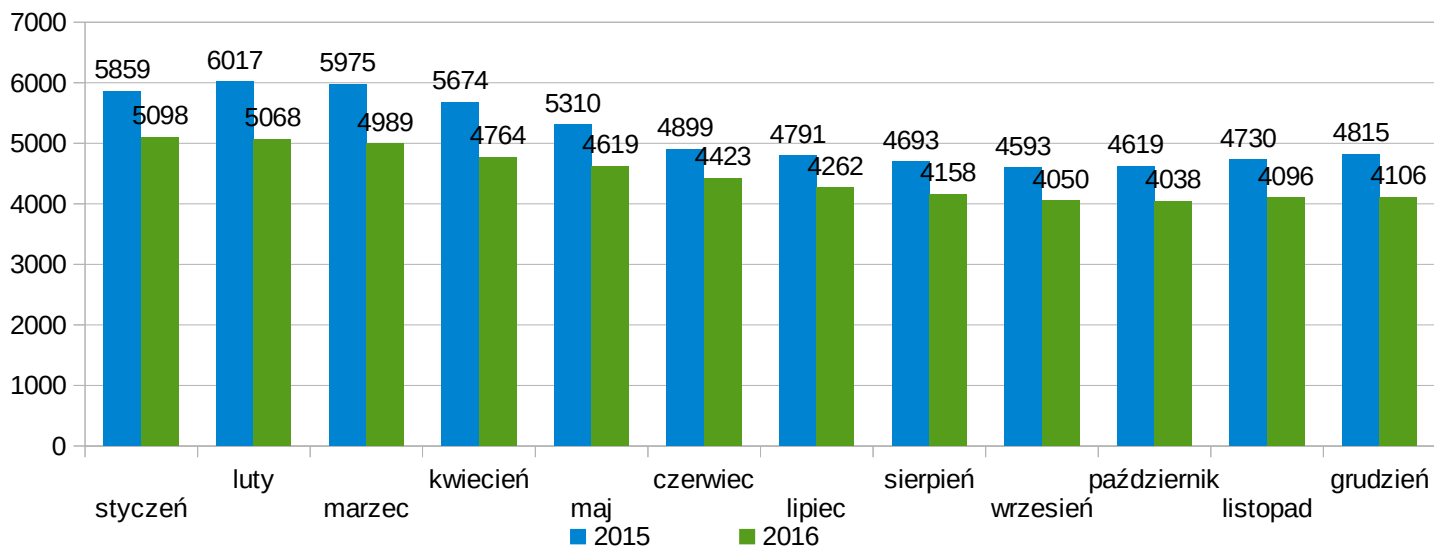

Tabela 2. Dynamika przyrostu bezrobocia w powiecie starachowickim na tle województwa świętokrzyskiego oraz kraju.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych wg stanu na koniec w tys.:		Dynamika [%]
	2015 r.	2016 r.	
powiat starachowicki	4815	4106	11,7
województwo świętokrzyskie	66131	57126	11,6
Polska	1563,3	1335,2	11,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Starachowice.

Z danych zawartych powyżej wynika, że rok 2016 był rokiem spadku bezrobocia w porównaniu do roku 2015. Tendencja spadkowa utrzymuje się zarówno w powiecie starachowickim, województwie świętokrzyskim jak i w całej Polsce. Najmniejszą ilość zarejestrowanych osób bezrobotnych odnotowano w październiku 2016 r., było ich 4038.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) była największa w 2016 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	345
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	141
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	125
5120	Kucharze	116
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	114

7112	Murarze i pokrewni	110
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	98
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	91
7222	Ślusarze i pokrewni	81
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	74
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	69
3115	Technicy mechanicy	68
7412	Elektromechanicy i elektrycy	67
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	67
5141	Fryzjerzy	64
5153	Gospodarze budynków	64
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	62
2631	Ekonomiści	60
4321	Magazynierzy i pokrewni	55
4321	Robotnicy wykonujące prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	55

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Wśród zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w PUP Starachowicach na koniec 2016 r., największą grupę stanowili sprzedawcy sklepowi (345 osoby). Na kolejnych miejscach plasują się przedstawiciele zawodów przemysłowych, tj. mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych (141), ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni (125). Dużą grupę stanowią także kucharze (116 osób). Poza kilkoma pozycjami, zawody znajdujące się w powyższym zestawieniu wymagają znajomości branży, posiadania odpowiednich umiejętności i uprawnień, wykształcenia kierunkowego i doświadczenia zawodowego.

2.2 Bilans bezrobotnych.

Bilans osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starachowicach szacowany jest na podstawie danych dotyczących „napływu” i „odpływu” w ciągu roku, gdzie „napływ” rozumiany jest jako ilość osób bezrobotnych rejestrujących się w danym miesiącu, a „odpływ” jako ilość osób bezrobotnych wyrejestrowujących się w danym miesiącu z ewidencji urzędu.

W trakcie 2016 r. status bezrobotnego straciło łącznie 7240 osoby, w tym 3306 kobiet. Najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni wyłączeni z ewidencji z powodu podjęcia pracy – 3790 osób (52,34%), w tym 1890 kobiet.

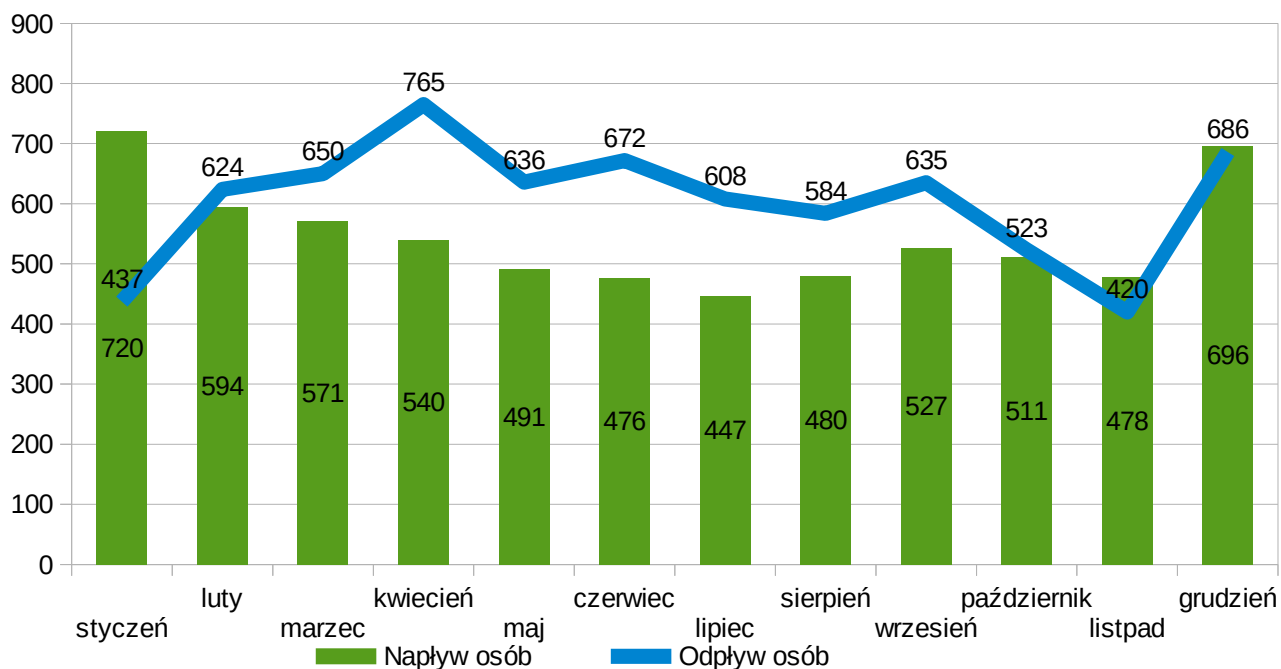
Tabela 4. Napływ i odpływ bezrobotnych w 2016 r.

miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ogółem
napływ	720	594	571	540	491	476	447	480	527	511	478	696	6531
odpływ	437	624	650	765	636	672	608	584	635	523	420	686	7240

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Starachowicach.

Wykres 2. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w powiecie starachowickim w 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Starachowicach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Starachowicach.

Analiza płynności bezrobotnych, która obejmuje nowe rejestracje osób bezrobotnych oraz wyłączenia z ewidencji, wskazuje, że napływ bezrobotnych w 2016 r. był mniejszy od odpływu o 709 osób. Analizując poszczególne grupy bezrobotnych, możemy stwierdzić, że w każdej z nich wyłączeń było więcej niż rejestracji. Najkorzystniej wypadła grupa osób długotrwale bezrobotnych, ponieważ z ewidencji wyłączono 2372 osoby.

Do najważniejszych przyczyn rejestracji w 2016 r. można zaliczyć:

- ukończenie szkoły,
- zakończenie wykonywania pracy,
- zwolnienie z przyczyn dotyczących pracodawcy,
- zakończenie prac interwencyjnych.

Wyłączenia z ewidencji w 2016 r. najczęściej spowodowane były:

- podjęciem pracy,
- odmową podjęcia pracy,
- brakiem gotowości do podjęcia pracy,

- dobrowolną rezygnacją ze statusu osoby bezrobotnej,
- podjęciem nauki,
- otrzymaniem zasiłku stałego bądź renty,
- nabyciem prawa do emerytury.

Tabela 5. Dynamika napływu i odpływu bezrobotnych w powiecie starachowickim w 2016r.

Wyszczególnienie	Napływ		Dynamika 2016/2015 [%]	Odpływ		Dynamika 2016/2015 [%]
	2015 r.	2016 r.		2015 r.	2016 r.	
Powiat starachowicki	7679	6531	85,50	8391	7940	94,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Starachowice.

Poniżej przedstawiono grupy zawodów, które najczęściej posiadały osoby bezrobotne rejestrujące się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starachowicach.

Tabela 6. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) była największa w 2016 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	520
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	193
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	177
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	165
5120	Kucharze	161
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	123
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	119
7112	Murarze i pokrewni	115
3115	Technicy mechanicy	113
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	102
7222	Ślusarze i pokrewni	98
2631	Ekonomiści	94
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	91
4321	Magazynierzy i pokrewni	86
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	84
3220	Dietetycy i żywieniowcy	83
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	81
4110	Pracownicy obsługi biurowej	77
5141	Fryzjerzy	75
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	68

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Powyższa tabela pokazuje, że największy „napływ” osób bezrobotnych w ciągu całego okresu sprawozdawczego był w zawodzie sprzedawca sklepowy (520 osób), następne miejsce zajmują osoby bezrobotne w zawodzie mechanik maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych (193 osób), następnie w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych (177 osób) dalej ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni (165 osób), kucharze (161 osób), średni personel d/s statystyki i dziedzin pokrewnych (123 osób), piekarze, cukiernicy i pokrewni (119 osób).

Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2294	Audiofonolodzy i logopedzi	3,00
2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	3,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	3,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i pokrewni	3,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	3,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	3,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2,50
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	2,33
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani	2,00
1345	Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	2,00
2151	Inżynierowie elektrycy	2,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	2,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	2,00
2651	Artyści plastycy	2,00
3256	Ratownicy medyczni	2,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej nie sklasyfikowani	2,00
7117	Monterzy budownictwa wodnego	2,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani	2,00
7123	Tynkarze i pokrewni	2,00
7316	Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	2,00
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	2,00

8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2,00
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	2,00

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Prezentowane w powyższej tabeli mierniki wskazują na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Spośród wszystkich zawodów najwyższy wskaźnik płynności wykazano w zawodach: doradcy finansowi i inwestycyjni, specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych, kontrolerzy procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani.

2.3. Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia jest to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo.

Stopa bezrobocia w powiecie starachowickim na koniec grudnia 2016 r. Wynosiła **10,9%** i była niższa o **2,10%** od stopy bezrobocia na koniec grudnia 2015 r. W tym samym okresie (koniec grudnia 2016 r.) w województwie świętokrzyskim wynosiła **10,8%**, a w Polsce **8,3%**.

Wykres 3. Zmiany zachodzące w stopie bezrobocia w powiecie starachowickim w 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Starachowicach.

2.4. Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących

Poprawa koniunktury na rynku pracy nie oznacza tylko spadku liczby osób zarejestrowanych w Urzędach Pracy. Widać ją także w liczbie osób poprzednio pracujących rejestrujących się w PUP. Zestawiając ilość osób, które się rejestrowały w PUP w Starachowicach w 2016 r. oraz ilość bezrobotnych poprzednio pracujących widać, że dane te nie różnią się od siebie zbytnio. Przykładowo w styczniu 2016 r. zarejestrowało się 720 osób, z czego 627 poprzednio pracowało. W grudniu różnica jest większa 696 osób się zarejestrowało, a 574 pracowało przed rejestracją. Wiąże się to zapewne z rejestracją absolwentów, którzy zwlekali z rejestracją w PUP.

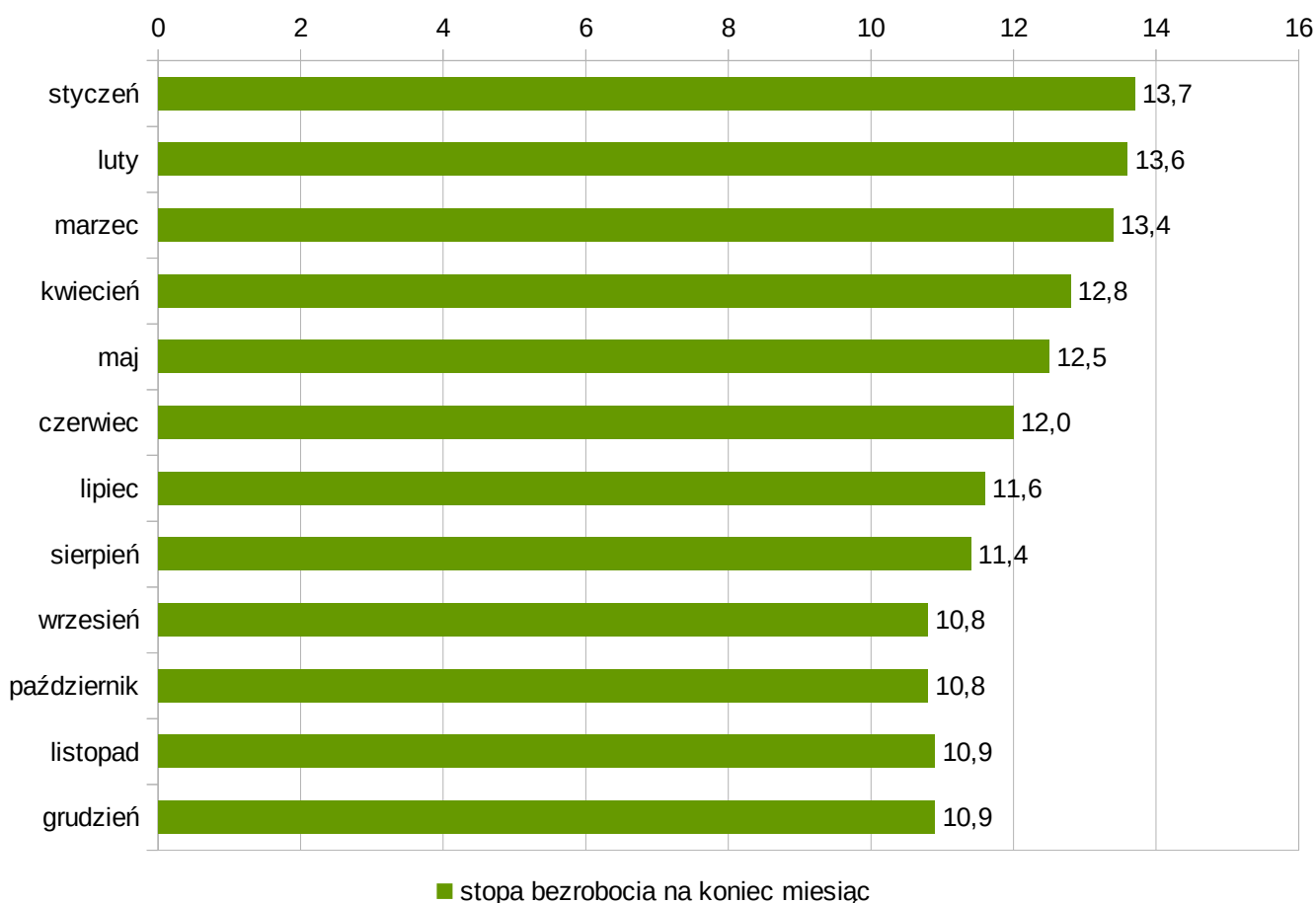

Tabela 8. Napływ osób bezrobotnych poprzednio pracujących w 2016 r.

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ogółem
Liczba bezrobotnych poprzednio pracujących	647	505	508	491	412	403	390	422	440	436	433	574	5661

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Starachowicach.

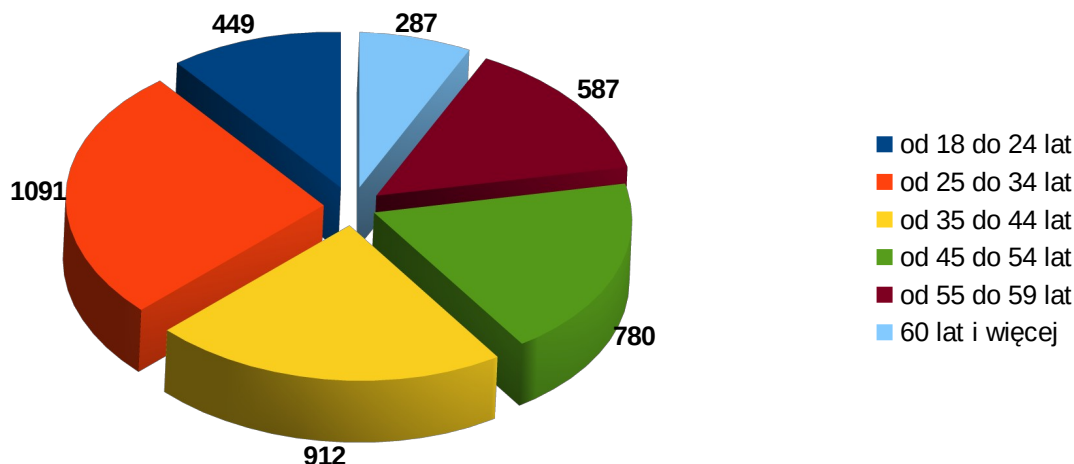
2.5. Liczba bezrobotnych według podziału wiekowego.

Wiek jest jednym z ważniejszych czynników, które mają wpływ na możliwości związane z podjęciem zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Jak wiadomo pracodawcy nie powinni kierować się wiekiem kandydatów, decydując się na ich zatrudnienie w swoim zakładzie pracy. Praktyka jest, niestety inna. Często powodem niezatrudnienia kandydata jest właśnie „niewłaściwy” wiek osoby poszukującej pracy. Oczywiście pracodawca jako powód odmowy podaje wówczas każdy inny powód.

Struktura bezrobotnych w grupach wiekowych od lat nie ulega zmianom. Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych jest w grupie wiekowej 25 – 34 lata, podobnie jak w latach poprzednich. Utrzymywanie się tak dużej liczby osób bezrobotnych w tej kategorii wiekowej jest niepokojące, bowiem przeważają tu osoby dobrze wykształcone, posiadające zawód, które są w pełni możliwości rozwojowych. Następną grupą to osoby w wieku 35 – 44 lata. Na ogół w tej grupie wiekowej najwięcej jest osób posiadających doświadczenie zawodowe i kwalifikacje zawodowe. Osoby te aktywnie poszukują pracy, chętnie korzystają ze szkoleń, interesują się otworzeniem własnej działalności gospodarczej. Trzecia kategoria to osoby w grupie wiekowej 45 – 54. Wśród osób z tej kategorii wiekowej w PUP w Starachowicach przeważają osoby długotrwale bezrobotne, o niewysokich kwalifikacjach zawodowych. Osobom tym trudno odnaleźć się na rynku pracy. Czwarta kategoria to osoby w wieku 18 – 24 lat. Do grupy tej należą m. in. absolwenci szkół ponadgimnazjalnych. Osoby te mogą liczyć głównie na staże. Pracodawcy nie są zainteresowani zatrudnianiem osób w tym wieku ze względu na brak doświadczenia zawodowego. Wiele z osób będących w tej kategorii wiekowej rozpoczyna naukę w szkołach wyższych i przestaje być klientami Urzędu. Najmniej osób rejestruje się w przedziałach wiekowych: 55 – 59 oraz 60 – 64.

Osobom z opisanych powyżej kategorii bardzo trudno jest znaleźć zatrudnienie ze względu na zdezaktualizowane kwalifikacje zawodowe. Nie posiadają często odpowiednich uprawnień, co często przekłada się na długą przerwę w karierze zawodowej w wyniku czego pracodawcy nie chcą zatrudniać takich osób.

Wykres 4. Struktura osób bezrobotnych według wieku w powiecie starachowickim w 2016 r.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP w Starachowicach.

2.6. Liczba osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia.

W powiecie starachowickim najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe. Na drugim miejscu znajdują się osoby, które ukończyły szkoły policealne, na trzecim osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe. Najmniej zarejestrowanych jest osób, które posiadają wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Pomimo, że pracodawcy poszukują pracowników z wykształceniem zasadniczym zawodowym, trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy. Osoby pozostające w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Starachowicach należą do kategorii osób długotrwale bezrobotnych, są to często osoby starsze, nie są zainteresowane przekwalifikowaniem, czy też uzyskaniem nowych umiejętności. Podobnie jest z osobami bezrobotnymi posiadającymi wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Szkoły zbyt wolno dostosowują się do potrzeb rynku pracy. Najmniej zarejestrowanych jest osób z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym. Tym osobom najłatwiej jest znaleźć pracę odpowiednią lub refundowaną przez urząd.

Tabela 9. Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Starachowicach w latach 2015, 2016 ze względu na wykształcenie.

Wykształcenie	Liczba osób bezrobotnych	Bezrobotne kobiety	Udział procentowy	Liczba osób bezrobotnych	Bezrobotne kobiety	Udział procentowy kobiet
---------------	--------------------------	--------------------	-------------------	--------------------------	--------------------	--------------------------

	zarejestrowanych w 2015 r.	zarejestrowane w 2015 r.	kobiet zarejestrowanych w 2015	zarejestrowanych w 2016 r.	zarejestrowane w 2016 r.	zarejestrowanych w 2016
wyższe	653	453	69,37	550	391	71,09
policealne i średnie zawodowe	1139	605	53,12	942	525	55,73
średnie ogólnokształcące	523	328	62,72	428	267	62,38
zasadnicze zawodowe	1474	527	35,75	1243	439	35,32
gimnazjalne i podstawowe	1026	363	35,38	943	343	36,37
razem	4815	2276	47,27	4106	1965	47,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Starachowice

2.7. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W ustawie O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2016 poz. 645 z późn. zmianami) katalog osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy obowiązuje od 1 stycznia 2015 r. i dotyczy: bezrobotnych do 30 roku życia, długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz bezrobotnych niepełnosprawnych.

Wśród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie starachowickim największą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (56,30%), bez wykształcenia średniego (46,46%), powyżej 50 roku życia (31,88%), do 30 roku życia (23,86 %) oraz bez kwalifikacji zawodowych (23,13%). W porównaniu do roku 2015 największy spadek, bo o 356 osób dotyczył grupy osób do 30 roku życia oraz osób długotrwale bezrobotnych o 341 osób. Natomiast nieznacznie wzrosła liczba kobiet (o 7), które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia.

Tabela 10. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w PUP w Starachowicach w latach 2015, 2016.

Wyszczególnienie	Rok 2015		Rok 2016		Wzrost ↑ Spadek ↓
	liczba	Udział% w stosunku do ogółu	liczba	Udział % w stosun ku do ogółu	
osoby do 25 roku życia	663	13,76	449	10,93	214 ↓
osoby do 30 roku życia	1336	27,74	980	23,86	356 ↓
osoby długotrwale bezrobotne	2653	55,02	2312	56,30	341 ↓
osoby powyżej 50 roku życia	1438	29,86	1309	31,88	129 ↓
osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	0	0	6	0,14	-
osoby bez kwalifikacji zawodowych	1023	21,24	950	23,13	73 ↓
osoby bez doświadczenia zawodowego	775	16,09	608	14,80	167 ↓
osoby bez wykształcenia średniego	2219	46,08	1908	46,46	311 ↓
osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	792	16,44	711	17,31	81 ↓
osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	2	0,04	1	0,02	1 ↓
niepełnosprawni	332	6,89	303	7,37	29 ↓
kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	455	9,44	462	11,25	7 ↑

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Starachowice

Tabela 11. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2016 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	100,00
2151	Inżynierowie elektrycy	100,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	100,00
2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	100,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	100,00
2521	Projektanci i administratorzy danych	100,00
2611	Adwokaci, rady prawni i prokuratorzy	100,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	100,00
2641	Literaci i inni autorzy testów	100,00
2642	Dziennikarze	100,00

2651	Artyści plastycy	100,00
2655	Aktorzy	100,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	100,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	100,00
3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	100,00
3240	Technicy weterynarii	100,00
3253	Optycy okularowi	100,00
3254	Technicy fizjoterapii masażyści	100,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	100,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	100,00
3436	Muzycy i pokrewni	100,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	100,00
5246	Wydawcy posiłków	100,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	100,00
5312	Asystenci nauczycieli	100,00
5411	Strażacy	100,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6112	Sadownicy	100,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	100,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	100,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
7123	Tynkarze i pokrewni	100,00
7125	Szklarze	100,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	100,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	100,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	100,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	100,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	100,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
9121	Praczkі ręczne i prasowacze	100,00
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	100,00

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Na podstawie analizy powyższej tabeli, można stwierdzić, że wśród zawodów, posiadanych przez osoby długotrwale bezrobotne dominują zawody specjalistyczne, wymagające dobrej wiedzy

i kierunkowego wykształcenia. Taki stan rzeczy wiąże się zapewne z zdezaktualizowanymi uprawnieniami do wykonywania pracy.

2.8. Liczba ofert pracy z wyszczególnieniem ofert pracy subsydiowanej.

W 2016 r. Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach dysponował 4327 ofertami pracy, w tym 1026 ofert pracy było ofertami subsydiowanymi. Liczba pozyskanych miejsc pracy była wyższa o 1168 ofert w porównaniu do końca 2015 r. Najwięcej ofert zgłoszono w III kwartale 2016 r. - 1267 wolnych miejsc pracy. Natomiast najwięcej ofert subsydiowanych zgłoszono w II kwartale 2016 r. - 350.

Tabela 12. Oferty pracy – wolne miejsca pracy, oferty subsydiowane-napływ w poszczególnych miesiącach 2015 r.

miesiąc	ilość wolnych miejsc pracy w 2015 r.	w tym miejsc subsydiowanych w 2016 r.	ilość wolnych miejsc pracy w 2016 r.	w tym miejsc subsydiowanych w 2016 r.
styczeń	92	23	269	41
luty	234	75	274	156
marzec	144	93	658	115
kwiecień	400	150	295	139
maj	369	161	342	121
czerwiec	419	89	303	90
lipiec	339	74	307	92
sierpień	224	76	261	61
wrzesień	196	121	699	73
październik	406	67	183	40
listopad	260	48	155	51
grudzień	76	35	581	47
ogółem	3159	1012	4327	1026

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Starachowice.

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest najważniejszym elementem monitoringu. Przedstawiany jest w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w raportach rocznych. Celem rankingu jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawione poniżej zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych nie daje jednak pełnego obrazu sytuacji na lokalnym rynku pracy ze względu na:

- bazowanie w analizie bezrobotnych wyłącznie na jednym zawodzie, a nie na kwalifikacjach;
- dołączanie ofert z internetu często rozdzielanych proporcjonalnie na wszystkie urzędy z rozdzielnika wojewódzkiego;
- pomijanie młodzieży zarejestrowanej jako „bez zawodu”, która nie uzyskała pełnych kwalifikacji i nie zdała wszystkich egzaminów kwalifikacyjnych;
- nie pełną informację o wolnych miejscach pracy, która trafia do urzędów pracy, ponieważ pracodawcy poszukując pracownika korzystają z różnych źródeł.

3.1. Analiza zawodów deficytowych.

Zawody maksymalnie deficytowe podane w rocznej informacji sygnałnej charakteryzują się wskaźnikiem dostępności ofert pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów na poziomie 0, co oznacza brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów.

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2016 roku

MAKSYMALNY DEFICYT *				
KOD	ELEMENTARNA GRUPA ZAWODÓW	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5221	Właściciele sklepów	2		0,00
9612	Sortowacze odpadów	2		0,00
9334	Układacze towarów na półkach	2		0,00
4227	Ankieterzy	1		0,00
9212	Robotnicy wykonujące prace proste w hodowli zwierząt	1		0,00
7322	Drukarze	1	0,00	0,00
3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	1	12,50	12,50
4132	Operatorzy wprowadzani danych	1	100,00	100,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	1	0,00	0,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0	25,00	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych jest równa zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej dostępności ofert pracy.

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Tabela 14. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku

DEFICYT								
KOD	ELEMENTARNA GRUPA ZAWODÓW	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EU RES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	1,33	11,17	0,12	0,00	1,00	76,47	41,18
4415	Pracownicy działu kadr	0,08	0,50	0,17			100,00	83,33
2621	Archiwiści i muzealnicy	0,17	0,92	0,18		1,00	100,00	100,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	1,00	4,92	0,20	0,00	2,00	100,00	0,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0,92	3,25	0,28	0,00	1,00		0,00

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

3.2. Analiza zawodów nadwyżkowych.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości, wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest większy niż mediana, z kolei wskaźnik płynności bezrobotnych oscyluje na poziomie poniżej 1 (napływ bezrobotnych przewyższa odpływ).

Tabela 15. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2016 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
KOD	ELEMENTARNA GRUPA ZAWODÓW	Liczba bezrobotnych
5221	Właściciele sklepów	2
9612	Sortowacze odpadów	2

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy jest równa zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy. Wskaźnik dostępności ofert pracy wynosi powyżej 1,1. Bezrobocie długotrwałe kształtuje się powyżej mediany, z kolei wskaźnik płynności bezrobotnych przyjmuje wartości poniżej 1.

Tabela 16. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku

NADWYŻKA								
KOD	ELEMENTARNA GRUPA ZAWODÓW	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EU RES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	5,33	0,08	64,00	60,00	0,94	0,00	0,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	3,50	0,17	21,00	66,67	0,78	100,00	100,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	20,42	2,17	9,42	57,14	0,83	3,85	0,00
3251	Asystenci dentystyczni	4,17	0,67	6,25	66,67	0,75	87,50	62,50
2149	Inżynierowie gdzie indziej nie sklasyfikowani	8,00	1,42	5,65	62,50	0,94	0,00	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	38,83	12,00	3,24	66,67	0,95	2,38	2,38

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

4. Analiza rynku edukacyjnego.

Posiadanie odpowiedniego wykształcenia może pomóc w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia. Pracodawcy poszukują osób odpowiednio wykształconych, posiadających kwalifikacje zawodowe oraz doświadczenie. Samo wykształcenie nie jest obecnie przepustką do otrzymania pracy. Absolwenci szkół powinni posiadać praktykę i doświadczenie w wybranym przez siebie zawodzie. W powiecie starachowickim działają szkoły publiczne kształcące młodzież w systemie dziennym, zaocznym i wieczorowym. Młodzież powiatu starachowickiego może kształcić się w liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych oraz zasadniczych szkołach zawodowych. Na terenie powiatu działa także kilka szkół niepublicznych kształcących młodzież oraz dorosłych, którzy chcą podnieść swoje kwalifikacje w systemie zaocznym i wieczorowym. W powiecie starachowickim nie istnieje szkoła wyższa.

Absolwentów, którzy ukończyli szkoły w 2016 r. Było 778, wśród nich 342 absolwentów zdało egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe i uzyskało tytuł zawodowy. Na koniec 2016 r. w rejestrze bezrobotnych znajdowało się 135 absolwentów.

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 r.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)		Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy	Stan na koniec XII 2015r.	Stan na koniec V 2016r.	Stan na koniec XII 2015r.	Stan na koniec V 2016r.	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy	Stan na koniec XII 2016r.	Stan na koniec XII 2016r.
zasadnicza szkoła zawodowa	157	92	28	20	30,43%	21,74 %	136	88	23	26,11%
szkoła przysposabiająca do pracy	6	0	0	0	0,00%	0,00%	3		0	
technikum	319	153	52	29	33,99%	18,95 %	304	145	37	25,52%
liceum ogólnokształcące	553	0	41	21	7,41%	3,80%	515		24	4,66%
liceum profilowane	7	0	3	0	42,86%	0,00%			0	
liceum uzupełniające			0	0					0	
szkoła policealna	288	27	11	11	40,74%	40,74 %	155	44	8	18,18%

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Najwięcej absolwentów ukończyło licea ogólnokształcące (515), następnie technika (304) oraz szkoły zawodowe (136). W stosunku do kończących szkoły na koniec 2015 r. najmniej absolwentów, którzy pozostali w rejestrze urzędu było absolwentami liceów ogólnokształcących. Absolwenci ci, najczęściej rozpoczynali dalszą naukę w szkołach pomaturalnych lub wyższych.

Tabela 18. Bezrobotni bez zawodu według typu ukończonych szkół w 2016 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	W tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
ogółem	4112	447	10,87%
Wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	945	185	19,58%
zasadnicze zawodowe	1249	26	2,08%
średnie ogólnokształcące	430	124	28,84%
policealne i średnie zawodowe	941	74	7,86%
wyższe	547	38	6,95%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	193	19	9,84%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	179	52	29,05%
liceum ogólnokształcące	363	101	27,82%
liceum profilowane	37	12	32,43%
technikum uzupełniające	22	9	40,91%
liceum uzupełniające			
szkoła policealna	58	4	6,90%
wyższa	161	16	9,94%
brak danych źródłowych	3099	234	7,55%

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

5. Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw.

Nowa metodologia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wprowadziła wymóg przeprowadzenia badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw. W październiku 2015 r. przeprowadzono badanie 88 zakładów pracy z powiatu starachowickiego. Lista przedsiębiorstw wybranych do badania została wygenerowana losowo i automatycznie spośród wszystkich przedsiębiorstw kiedykolwiek współpracujących z Powiatowym Urzędem Pracy. Udział w badaniu

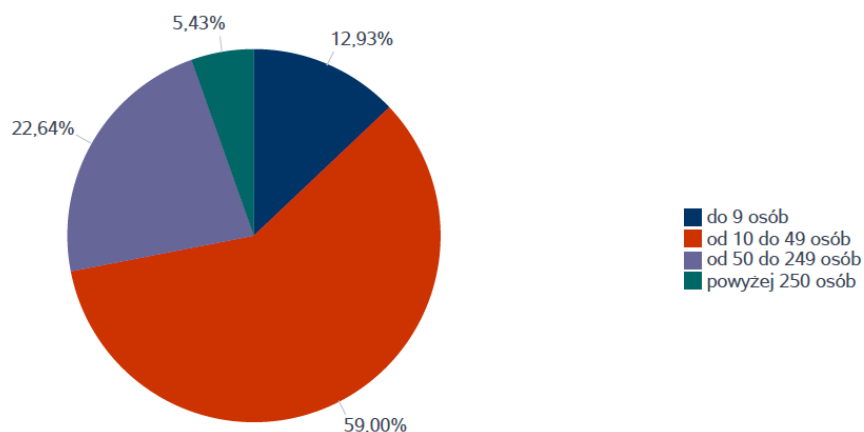
był dobrowolny, jednak przedstawiciele nie wszystkich zakładów pracy chcieli udzielić odpowiedzi na pytania. Rozkład wielkości przebadanych przedsiębiorstw ilustruje poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 19. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w 2016 r.

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	31
od 10 do 49 osób	35
od 50 do 249 osób	11
od 250 i powyżej	2
Razem	79

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

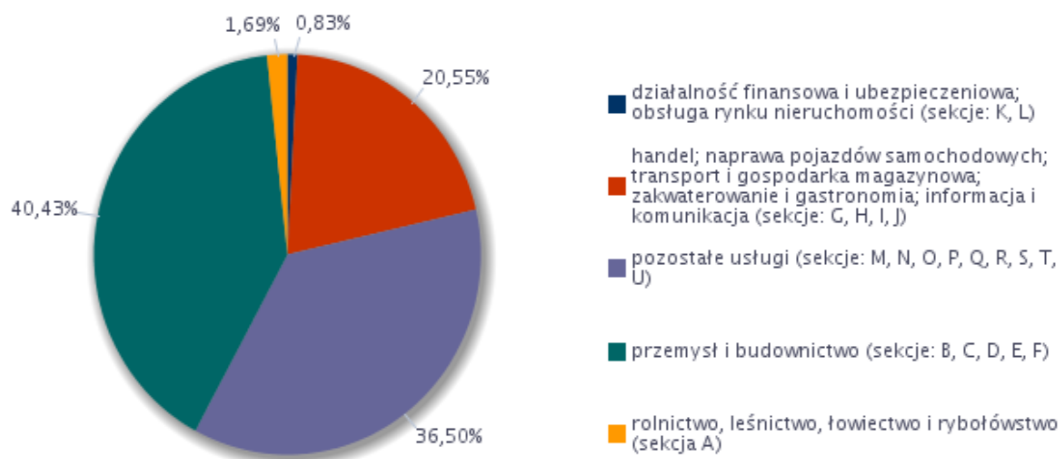
Wykres 5. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Przebadane przedsiębiorstwa były zróżnicowane ze względu na rodzaj prowadzonej działalności. Wśród ankietowanych firm pojawiły się m. in. firmy prowadzące szeroko pojęte usługi w tym oświatą, zdrowiem, firmy handlowe, zajmujące się naprawą pojazdów samochodowych, transportem, usługami hotelowymi i gastronomicznymi, a także firmy przemysłowe i budowlane.

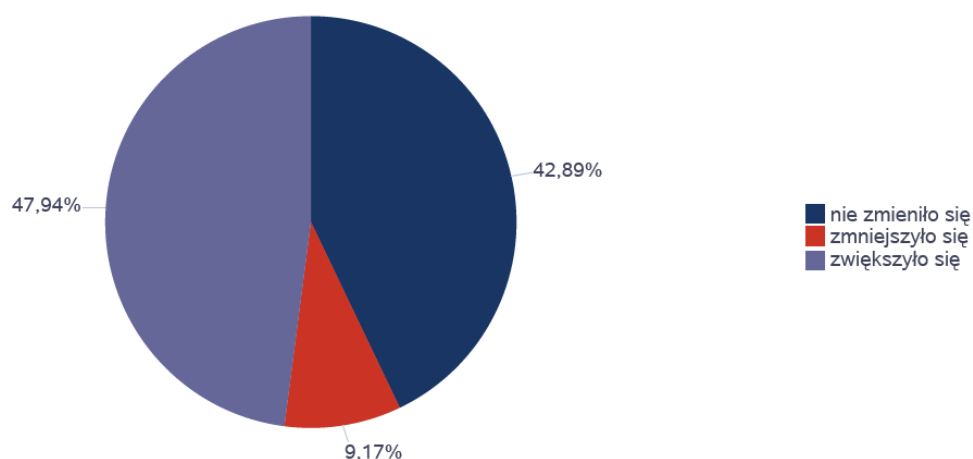
Wykres 6. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

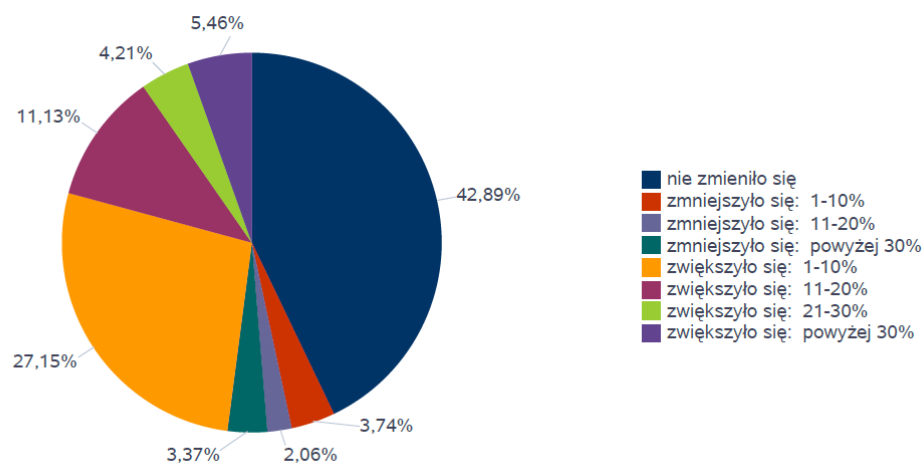
Nieco ponad połowa przebadanych firm deklarowała, że stan zatrudnienia w 2016 r. nie uległ zmianie. Więcej z przebadanych firm podało, że zwiększyło, niż zmniejszyło zatrudnienie w ubiegłym roku. Ponad 9 % firm zwiększyło zatrudnienie. Z firm, które zadeklarowały zmianę zatrudnienia 9,17% zadeklarowało zmniejszenie zatrudnienia. Wykresy 7 i 8 pokazują odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 r.

Wykres 7. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 r.

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Wykres 8. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 r. - dane

szczegółowe.

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Na podstawie ankiety udało się ustalić, że najczęściej w 2016 r. przedsiębiorstwa zatrudniały pracowników w następujących zawodach:

- akwizytor,
- dekarz,
- dyrektor handlowy,
- frezer,

- inżynier budownictwa – budownictwo ogólne,
- kierowca samochodu dostawczego,
- kierownik do spraw strategii i planowania,
- konserwator części,
- magazynier,
- murarz – tynkarz,
- nauczyciel fizyki i astronomii,
- nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej,
- nauczyciel przedszkola,
- operator maszyn do obróbki skrawaniem,
- operator maszyn drogowych,
- operator maszyn introligatorskich,
- pilarz,
- pomoc kuchenna,
- przedstawiciel handlowy,
- robotnik placowy,
- sortowacz,
- specjalista do spraw marketingu i handlu,
- sprzedawca,
- technik elektryk,
- technik prac biurowych,
- ślusarz.

Wśród pytań podanych w ankiecie znalazły się także pytania o pożądane cechy i umiejętności jakie potrzebne są według pracodawców na poszukiwane przez nich stanowiska pracy. Poniższa tabela prezentuje takie właśnie cechy i umiejętności dla wybranych zawodów, w których pracodawcy zatrudniali pracowników.

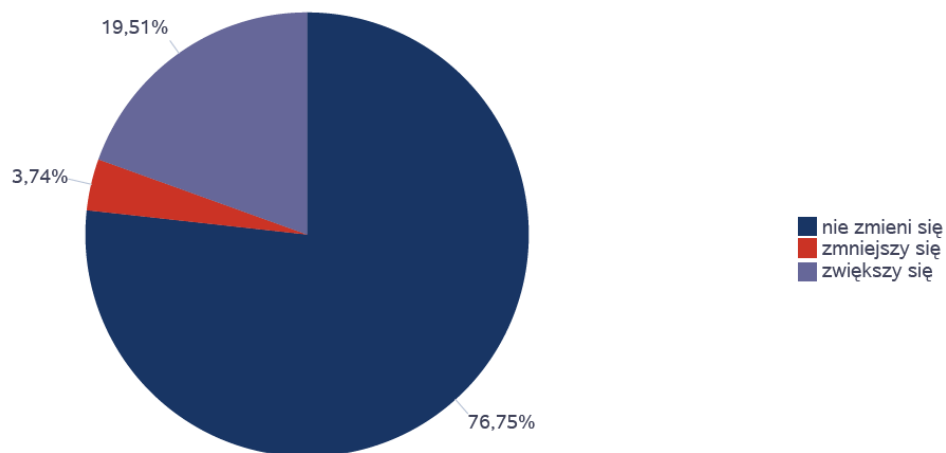
Wśród umiejętności i cech pożądanych pracodawcy wskazywali na: planowanie i organizację pracy własnej a także współpracę w zespole. Niemniej ważne są także doświadczenie w zawodzie, komunikatywność. Ponadto pracodawcy wskazywali na umiejętność czytania ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, przedsiębiorczość, inicjatywność i kreatywność, sprawność psychofizyczną i psychomotoryczną.

Natomiast pracodawcy nie uważali, że we wskazanych przykładowo zawodach potrzebna jest znajomość języków obcych, umiejętność wywierania wpływu, zarządzanie ludźmi, umiejętność wyszukiwania informacji czy dokonywanie analiz i wyciąganie wniosków.

Na podstawie badania Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach otrzymał informację na temat zmian kadrowych jakie mogą nastąpić w 2017 r. w danym przedsiębiorstwie.

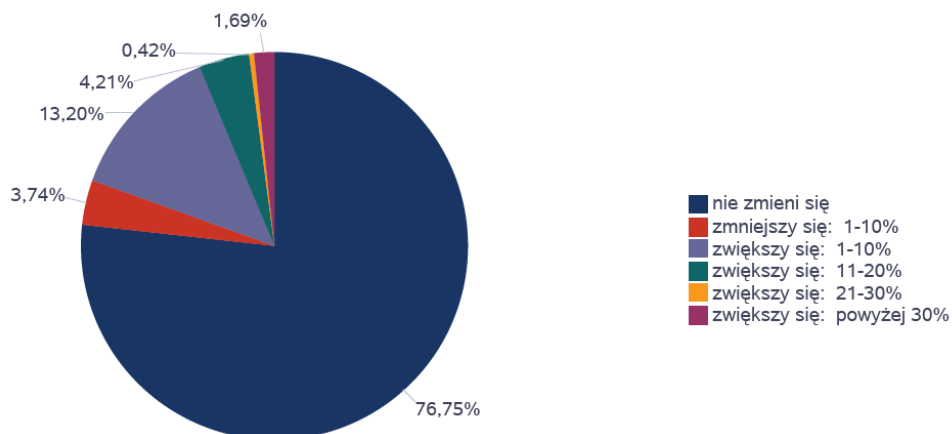
Większość pracodawców (76,75%) nie przewidywało zmian związanych z zatrudnieniem w swojej firmie, około 20% liczyło na zwiększenie zatrudnienia, a tylko 3,74% pracodawców podało, że planują zwolnienia.

Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 r.

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Wykres 10. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 r. - dane szczegółowe.

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Tabela 20. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku.

Zawód	Wskaźnik struktury
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	13,52%
Sprzedawca	13,52%
Monter wiązek elektrycznych	10,88%
Kelner	8,25%

Mechanik samochodów osobowych	6,76%
Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	6,76%
Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	6,76%
Pozostały personel do spraw statystyk i dziedzin pokrewnych	6,76%
Rejestratorka medyczna	6,76%
Technik prac biurowych	6,76%
Robotnik gospodarczy	4,96%
Kucharz	1,67%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,67%

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Tabela 21. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (wybrane zawody).

UMIEJĘTNOŚCI I CECHY	ZAWÓD				
	Księgowy	Mechanik samochodów ciężarowych	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	Sprzedawca	Ogółem (bez względu na zawód)
	WSKAŹNIK STRUKTURY ODPOWIEDZI				
Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w j. polskim	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
Dodatkowe uprawnienia	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	5,14%
Doświadczenie zawodowe	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
Komunikacja ustna/komunikatywność	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,02%
Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	6,25%	0,00%	0,00%	5,14%
Planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
Przedsiębiorczość i kreatywność	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	5,67%
Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	6,25%	6,25%	6,25%	5,94%
Współpraca w zespole	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%
Wykonywanie obliczeń	6,25%	6,25%	0,00%	6,25%	5,14%

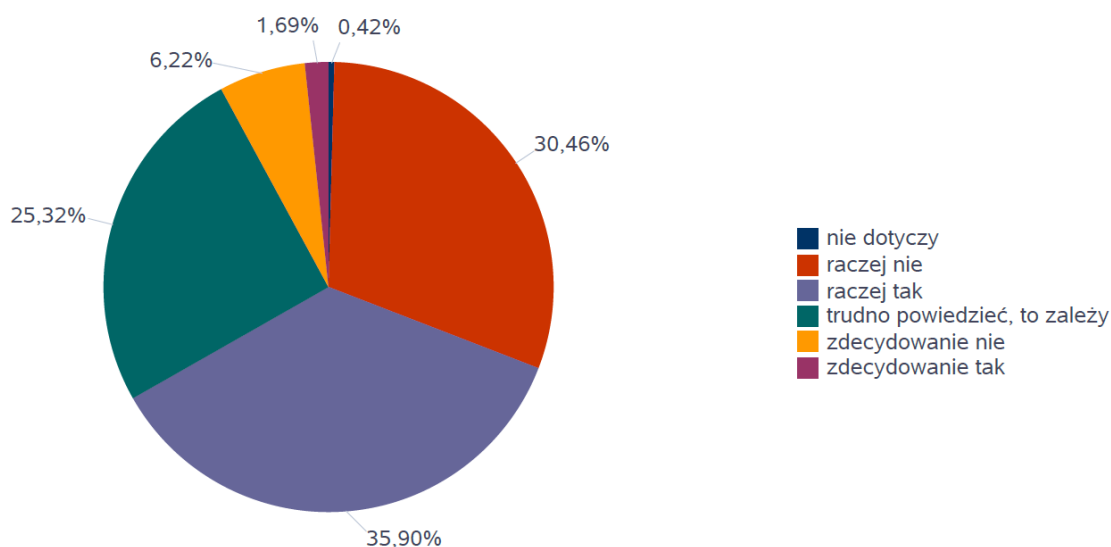
Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	5,83%
Wyuczony zawód	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	5,67%
Wywieranie wpływu	6,25%	0,00%	6,25%	6,25%	4,47%
Zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	6,25%	6,25%	6,25%	4,91%
Znajomość języków obcych	6,25%	6,25%	0,00%	0,00%	2,88%

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Pracodawcy zgłaszając oferty pracy przeważnie zwracają uwagę na doświadczenie zawodowe, komunikatywność, planowanie i organizację własnej pracy, przedsiębiorczość, umiejętność współpracy w zespole. Najmniej pożądaną przez pracodawców z naszego powiatu cechą jest znajomość języków obcych.

W badaniu, jakie przeprowadzał Powiatowy Urząd Pracy znalazło się pytanie dotyczące problemów jakie przedsiębiorcy mają z pozyskaniem nowych pracowników. Odpowiedzi pracodawców zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 11. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklaruujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 r.

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Pracodawcy deklarowali, że „raczej nie” mają problemów ze znalezieniem pracowników. Takiej odpowiedzi udzieliło 30,46% pracodawców, natomiast 35,90% pracodawców podało, że

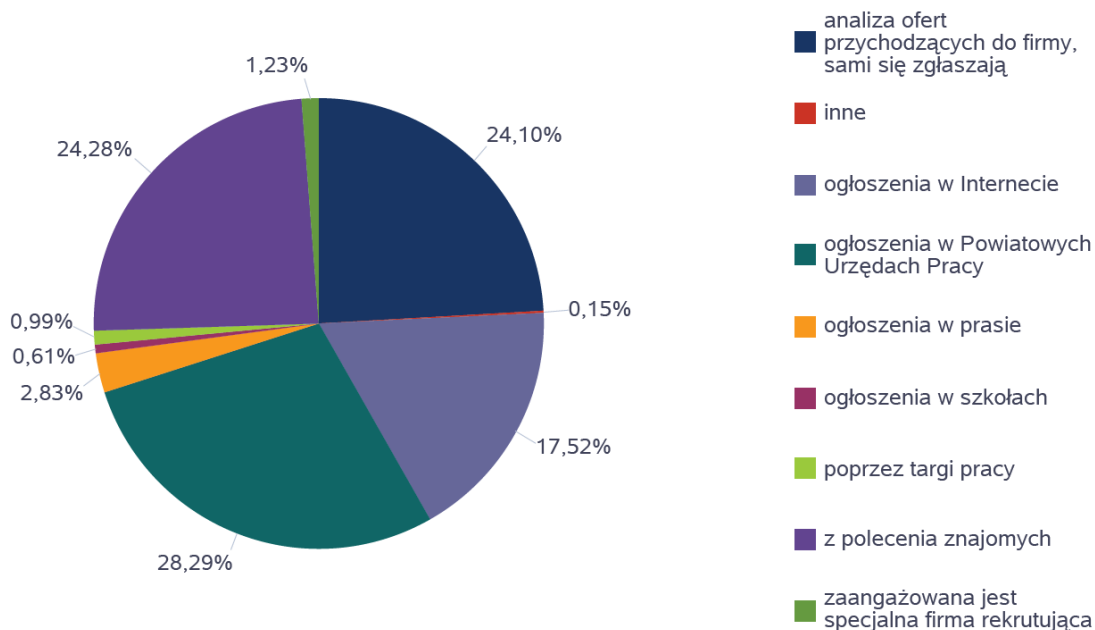
„raczej tak” - mają problem z zatrudnieniem nowych pracowników. Zdecydowany problem z zatrudnieniem pracowników ma ponad 1,69 % pracodawców, a 6,22% pracodawców zadeklarowało, że zdecydowanie nie mają problemów z zatrudnieniem.

W badaniu ankietowym pracodawcy zgłosili zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy. Są to:

- inżynier budownictwa,
- kelner,
- kierowca samochodów ciężarowych,
- kucharz,
- mechanik pojazdów samochodowych,
- murarz i zawody pokrewne,
- operator maszyn do produkcji wyrobów papierniczych,
- operator sprzętu do robót ziemnych,
- pracownik sprzedaży,
- przedstawiciel handlowy,
- robotnik wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewny,
- robotnik wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej nie sklasyfikowany,
- technik elektronik,
- technik elektryk,
- ustawiacz i operator obrabiarek do metali,
- ślusarz i zawody pokrewne.

Poszukiwani są pracownicy posiadający konkretny zawód, jak i osoby wykonujący proste prace pomocnicze. Najważniejszą według pracodawców umiejętnością jest posiadanie doświadczenia w zawodzie. W niektórych przypadkach pracodawcy stawiają na przedsiębiorczość, inicjatywność i kreatywność. Często zdarza się, że w przypadku poszukiwania pracowników do prac nie wymagających szczególnego przygotowania zawodowego, pracodawcy podają jako wymaganie „chęć do pracy”.

Wykres 12. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

Pracodawcy poszukują pracowników na różne sposoby. Najczęstszym sposobem jest indywidualny kontakt z poszukującymi pracy, którzy zgłaszają się do firmy, albo nadsyłają do firmy swoje dokumenty aplikacyjne (24,10%). Pracodawcy korzystają także z ogłoszeń zamieszczanych w internecie (17,52%) oraz zgłaszają oferty pracy w urzędzie pracy (28,29%). Ponad 2,83% pracodawców podało, że korzysta przy poszukiwaniu pracowników z ogłoszeń zamieszczanych w prasie. Ale drugim ze sposobów pozyskiwania pracowników jest sposób kontaktu z pracownikiem z polecenia znajomych (24,28%). Bardzo niewielu pracodawców poszukuje pracowników poprzez kontakt ze szkołami (0,61%). Pracodawcy zgłaszając ofertę pracy w urzędzie pracy, często żalą się, że nie mogą znaleźć odpowiedniego kandydata. Urząd też nie ma takich zarejestrowanych osób bezrobotnych, ponieważ nie ma szkół, które przygotowałyby odpowiednie kadry. Wydaje się więc, że ten sposób pozyskiwania pracowników, przynajmniej w niektórych zawodach, byłby bardzo korzystny zarówno dla pracodawców jaki i potencjalnych pracowników. Wymagałoby to jednak wspólnych kontaktów pracodawców ze szkołami. Pracodawcy powiatu starachowickiego poszukują pracowników w zawodach, które zostały wymienione w poniższej tabeli.

Tabela 22. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do powiatowych urzędów pracy.

Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy

Zawód	Wskaźnik struktury
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	6,14%
Magazynier	5,37%
Kierowca samochodu ciężarowego	4,99%
Tokarz w metalu	4,13%
Kierowca samochodu dostawczego	3,83%
Opiekunka środowiskowa*	3,79%
Frezer	3,75%
Mechanik samochodów ciężarowych	3,41%
Pielęgniarka	3,41%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	3,41%
Nauczyciel nauczania początkowego	3,07%
Robotnik leśny	3,07%
Monter wiązek elektrycznych	2,47%
Robotnik gospodarczy	2,30%
Piekarz*	1,92%
Pomocniczy robotnik budowlany	1,92%
Sprzedawca*	1,92%
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	1,87%
Nauczyciel biologii	1,87%
Operator maszyn do obróbki skrawaniem	1,87%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	1,87%
Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	1,87%
Pozostali ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	1,87%
Recepcjonista	1,87%
Cukiernik*	1,54%
Elektryk*	1,54%
Kierowca samochodu osobowego	1,54%
Krojczy	1,54%
Lakiernik wyrobów drzewnych	1,54%
Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	1,54%
Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	1,54%
Nauczyciel muzyki w placówkach pozaszkolnych	1,54%
Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	1,54%
Pozostali betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	1,54%
Pozostali magazynierzy i pokrewni	1,54%
Pozostali operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	1,54%
Pozostali specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	1,54%
Pozostali średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1,54%
Rejestratorka medyczna	1,54%
Stolarz*	1,54%
Technik prac biurowych*	1,54%
Kelner*	0,38%
Księgowy	0,38%
Kucharz*	0,38%
Przedstawiciel handlowy	0,38%
Spawacz	0,38%

Źródło: Opracowanie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla PUP w Starachowicach.

6. Prognoza rynku pracy.

Ostatnia część monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma celu określenie kierunków szkolenia i aktywizacji bezrobotnych dla zapewnienia lepszego zaspokojenia potrzeb lokalnego rynku pracy. W 2015 r. wprowadzono nową formę badania rynku pracy – barometr zawodów. Barometr jest krótkookresową prognozą sytuacji w zawodach deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych. Badanie miało charakter jakościowy, a jego wyniki powstały w oparciu o metodę „panelu ekspertów” czyli wymianę opinii na temat sytuacji na lokalnym rynku pracy przez przedstawicieli różnych organów i instytucji. Podstawowym założeniem badania była analiza rynku pracy w oparciu o informacje, których nie ma w statystykach. Dane na temat liczby ofert pracy oraz liczby osób zarejestrowanych w konkretnym zawodzie stanowiły w badaniu jedynie funkcję pomocniczą. Uczestnicy dyskusji oceniali tylko te zawody, które występują w danym powiecie. Wynikiem badania jest lista przewidywanych zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w powiecie starachowickim w 2016 r.

Rysunek 2. Prognoza zapotrzebowania na pracowników w Powiecie Starachowickim w 2016 r.

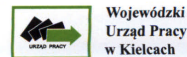
Barometr zawodów 2017

powiat starachowicki

www.barometrzawodow.pl

DEFICYT	Betoniarze i zbrojarze Blacharze i lakiernicy samochodowi Brukarze Dekarze i blacharze budowlani Elektromechanicy i elektrycy Fryzjerzy Inspektorzy nadzoru budowlanego Inżynierowie budownictwa Inżynierowie mechanicy Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Kierownicy budowy Kierownicy ds. produkcji	Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Kucharze Lekarze Masarze i przetwórcy ryb Mechanicy maszyn i urządzeń Mechanicy pojazdów samochodowych Monterzy okien i szklarze Murarze i tynkarze Operatorzy obrabiarek skrawających Piekarze Pielęgniarki i położne Pracownicy przetwórstwa metali	Pracownicy przetwórstwa spożywczego Przedstawiciele handlowi Recepcjoniści i rejestratorzy Robotnicy budowlani Spawacze Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki Spedytorzy i logiści Szeffowie kuchni Tapicerzy Technicy elektrycy Weterynarze Zaopatrzeniowcy i dostawcy
RÓWNOWAGA	Administratorzy stron internetowych Agenci ubezpieczeniowi Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych Animatory kultury i organizatorzy imprez Architekci i urbaniści Architekci krajobrazu Archiwiści i muzealnicy Asystenci i technicy dentyści Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła Cieśle i stolarze budowlani Cukiernicy Dentyści Diagności samochodowi Dziennikarze i redaktorzy Farmaceuci Filolodzy i tłumacze Fizjoterapeuci i masażyści Floryści Fotografowie Geodeci i kartografowie Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorycy Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych Graficy komputerowi Instruktorzy nauki jazdy Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie chemii i chemicy Inżynierowie elektryki i energetyki Kamieniarze Kelnerzy i barmani Kierowcy autobusów Kierowcy samochodów osobowych Kierownicy ds. usług Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu	Kierownicy sprzedaży Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych Kosmetyczki Lakiernicy Listonosze i kurierzy Magazynierzy Malarze budowlani Meteorolodzy, geolodzy, geografowie Monterzy elektroniki Monterzy instalacji budowlanych Monterzy konstrukcji metalowych Monterzy maszyn i urządzeń Nauczyciele języków obcych i lektorzy Nauczyciele nauczania początkowego Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele przedszkoli Nauczyciele szkół specjalnych Ogrodnicy i sadownicy Operatorzy aparatury medycznej Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Operatorzy maszyn włókienniczych Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunki dziecięce Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Optycy i pracownicy wytwarzający protezy Pomoce kuchenne Pomoce w gospodarstwie domowym Posadzkarze Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy ds. budownictwa drogowego Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych Pracownicy ds. jakości	Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy obsługi ruchu szynowego Pracownicy ochrony fizycznej Pracownicy poczty Pracownicy poligraficzni Pracownicy służb mundurowych Pracownicy socjalni Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy Pracownicy zajmujący się zwierzętami Prawnicy Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek Psycholodzy i psychoterapeuci Ratownicy medyczni Robotnicy leśni Robotnicy obróbki drewna i stolarze Robotnicy obróbki skóry Samodzielni księgowi Sekretarki i asystenci Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści telekomunikacji Sprzedawcy i kasjerzy Technicy informatyki Terapeuci zajęciowi Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
NADWYŻKA	Ekonomiści Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy Inżynierowie inżynierii środowiska Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Obuwnicy Pedagodzy Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków	Pracownicy administracji i biurowi Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP Rolnicy i hodowcy Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych Specjaliści administracji publicznej	Specjaliści technologii żywności i żywienia Sprzątaczkę i pokojowe Ślusarze Technicy budownictwa Technicy mechaniki Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.

Realizator badania

Koordynator wojewódzki

Źródło: Barometr zawodów 2017. Raport podsumowujący badanie w województwie świętokrzyskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2016.

Duże znaczenie dla poznania sytuacji na rynku pracy w powiecie starachowickim mają także wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw przeprowadzone w 2015 r. Na podstawie tego badania można poznać sytuację pracodawców działających na powiatowym rynku pracy, zapoznać się z potrzebami i trudnościami związanymi z zatrudnianiem nowych pracowników przez pracodawców.

W powiecie starachowickim przeważają małe i średnie przedsiębiorstwa zatrudniające od 27 do 51 pracowników. Dużych firm zatrudniających pracowników powyżej 250 osób zalicza się według ankiety jedno przedsiębiorstwo. Firmy prowadzą zróżnicowaną działalność. Przede wszystkim są to firmy prowadzące szeroko pojęte usługi np. budowlane, transportowe, gastronomiczne, hotelowe, ale także oświatowe i zdrowotne. Sytuacja firm w zakresie zatrudnienia jest stabilna. 42,89% pracodawców deklarowało, że sytuacja w sprawach zatrudnienia nie zmieniła się. Więcej, bo 47,94% pracodawców deklarowało zwiększenie zatrudnienia, a 9,17% zmniejszyło stan zatrudnienia.

Pracodawcy zatrudniając pracowników cenią sobie przede wszystkim doświadczenie w poszukiwanym zawodzie. Z badania wynika, że cenią także planowanie i organizację własnej pracy i współpracę w zespole. Doceniają również przedsiębiorczość, kreatywność, a także wskazywali na umiejętność czytania ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim.

Pracodawcy nadal poszukują przede wszystkim sprzedawców, inżynierów budownictwa ogólnego, kierowców samochodów ciężarowych, mechaników samochodów ciężarowych, murarzy – tynkarzy.

Urząd pracy może służyć pomocą dla pracodawców wyszukując w swoim rejestrze osób bezrobotnych kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach, a także organizując szkolenia i przekwalifikowania tych kandydatów. Dużą rolę powinna odgrywać współpraca pracodawców ze szkołami przygotowującymi uczniów do zawodu. Rozwój szkolnictwa zawodowego na poziomie zasadniczym, ale także na poziomie średnim powinien wpływać na jakość przygotowania zawodowego kandydatów do pracy.

Prognoza rynku pracy w powiecie starachowickim na 2017 r. prowadzi do następujących wniosków:

- w 2017 r. nastąpi dalszy spadek liczby osób bezrobotnych i stopy bezrobocia,
- zwiększy się liczba ofert pracy przede wszystkim w usługach,
- mogą powstawać nowe firmy zaliczane do małych i średnich przedsiębiorstw,
- zgłaszanie ofert pracy do urzędu pracy nadal będzie stanowić jeden ze sposobów poszukiwania pracy,
- urząd pracy nadal będzie jednym z organizatorów szkoleń w celu podniesienia swoich szans na znalezienie pracy.

SPIS TABEL

Tabela 1. Stan bezrobocia w powiecie starachowickim w latach 2015 – 2016.

Tabela 2. Dynamika przyrostu bezrobocia w powiecie starachowickim na tle województwa świętokrzyskiego oraz kraju.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) była największa w 2016 r.

Tabela 4. Napływ i odpływ bezrobotnych w 2016 r.

Tabela 5. Dynamika napływu i odpływu bezrobotnych w powiecie starachowickim.

Tabela 6. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) była największa w 2016 r..

Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2016 r.

Tabela 8. Napływ osób bezrobotnych poprzednio pracujących w 2016 r.

Tabela 9. Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Starachowicach w latach 2015-2016 ze względu na wykształcenie.

Tabela 10. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w PUP w Starachowicach w latach 2015-2016

Tabela 11. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2016 roku

Tabela 12. Oferty pracy – wolne miejsca pracy, oferty subsydiowane – napływ w poszczególnych miesiącach 2016 r.

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2016 r.

Tabela 14. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 r.

Tabela 15. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2016 r.

Tabela 16. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 r.

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 r.

Tabela 18. Bezrobotni bez zawodu według ukończonych szkół w 2016 r.

Tabela 19. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w 2016 r.

Tabela 20. Zawody w jakich firmy mają zamiar zatrudniać w nadchodzącym roku.

Tabela 21. Umiejętności i cechy szczególnie istotne u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (wybrane zawody)

Tabela 22. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do powiatowych urzędów pracy

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Ilość osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2015 oraz 2016 r. (porównanie rok do roku).

Wykres 2. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w powiecie starachowickim w 2016 r.

Wykres 3. Zmiany zachodzące w stopie bezrobocia w powiecie starachowickim w 2016 r.

Wykres 4. Struktura osób bezrobotnych według wieku w powiecie starachowickim.

Wykres 5. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Wykres 6. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

Wykres 7. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 r.

Wykres 8. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 r. - dane szczegółowe.

Wykres 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 r.

Wykres 10. Odsetek przedsiębiorstw przewidujący zmiany w zatrudnieniu w 2017 r. - dane szczegółowe.

Wykres 11. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 r.

Wykres 12. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Podział administracyjny powiatu starachowickiego.

Rysunek 2. Prognoza zapotrzebowania na pracowników w powiecie starachowickim w 2017 r.